

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2022/2023**INFORMACJE OGÓLNE**

1. Nazwa przedmiotu / grupa zajęć dla kierunków regulowanych
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne/ Nauki w zakresie opieki specjalistycznej

2. Nazwa kierunku
Pielęgniarstwo

3. Poziom studiów
studia pierwszego stopnia

4. Liczba punktów ECTS
3

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/zp MCSM	prj/zp	pws	prk
V	15	24	6		15	

6. Język wykładowy polski

7. Wykładowca/y
mgr Frenchowicz Dorota (d.frenchowicz@dyd.akademiabialska.pl)

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**8. Wymagania wstępne**

1. Znajomość zagadnień anatomii, fizjologii człowieka, patologii, psychologii, etyki, podstaw pielęgniarstwa.
2. Znajomość zagadnień z badań fizykalnych interny, pediatrii, geriatrici.

9. Cele przedmiotu

- C1 Zapoznanie studentów w zakresie problemów zdrowotnych pacjenta w przebiegu schorzeń psychiatrycznych.
- C2 Zapoznanie studentów z czynnikami ryzyka i objawami chorób psychicznych.
- C3 Przygotowanie studentów do opieki pielęgniarstwa nad pacjentami psychiatrycznymi.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot w zakresie:

WIEDZY

zna i rozumie:

- D.W1. czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
- D.W2. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;
- D.W3. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;
- D.W6. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
- D.W8. reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
- D.W10. zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatricznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);
- D.W19. etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;

D.W20. zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
D.W21. możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;
D.W33. metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
UMIEJĘTNOŚCI potrafi:
D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;
D.U2. prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
D.U3. prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
D.U15. dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
D.U18. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
D.U20. prowadzić rozmowę terapeutyczną;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2. Przestrzegania praw pacjenta; 3. Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4. Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5. Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6. Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7. Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
11. Treści programowe
Forma zajęć – wykłady/ ćwiczenia/laboratoria
<p>WYKŁADY</p> <p>Zagadnienia kliniczne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psychopatologia ogólna zaburzeń psychicznych. Zespoły objawów psychopatologicznych. 2. Leczenie farmakologiczne w psychiatrii. 3. Zaburzenia reaktywne. 4. Choroby afektywne. 5. Psychozy schizofreniczne. 6. Zaburzenia somatogenne: psychozy somatogenne, depresja somatogenna. 7. Zaburzenia psychiczne u dzieci: lękowe w postaci fobii, schizofrenia dziecięca, zespół nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD), zespół Aspergera. 8. Zaburzenia odżywiania: anoreksja, bulimia. Samobójstwa. 9. Zaburzenia psychiczne wieku: zaburzenia adaptacyjne. 10. Zaburzenia psychiczne spowodowane alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi oraz inne uzależnienia. <p>Zagadnienia pielęgniarstwa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady organizacji opieki psychiatrycznej. Badania diagnostyczne w psychiatrii. Zagadnienia etyczne i prawne w opiece psychiatrycznej. Przymus bezpośredni: podstawy prawne, wskazania do zastosowania, rodzaje, obowiązujące zasady przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego. 2. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 3. Stany nagłe w psychiatrii: tendencje i próby samobójcze, zachowania agresywne i autoagresywne, silne pobudzenie ze zdeorganizowanym działaniem, nagłe stany lęku, stany, w których objawy psychopatologiczne są przejawem zagrażającego pacjentowi schorzenia somatycznego.

ĆWICZENIA

1. Udział pielęgniarki w procesie diagnostycznym i terapeutycznym. Prowadzenie procesu pielęgnowania chorych: diagnoza pielęgniarska, formułowanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie opieki, realizacja planu, ewaluacja.
2. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zagrożeń życia w psychiatrii.
3. Pielęgnowanie chorego z depresją.
4. Pielęgnowanie chorego z tendencjami suicydalnymi.
5. Pielęgnowanie chorego w zespole maniakalnym.
6. Pielęgnowanie chorego w schizofrenii.
7. Postępowanie pielęgniarki w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego, zmiany osobowości i zachowania.
8. Postępowanie pielęgniarki w pracy z pacjentami uzależnionymi od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
9. Rola pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z zaburzonym zachowaniem, z trudnościami szkolnymi, autoagresywnym, agresywnym.
10. Rola pielęgniarki w opiece nad dzieckiem autystycznym.
11. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą afektywną.
12. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami odżywiania.
13. Pielęgnowanie chorego z psychozą schizofreniczną.

ZAKRES ZAGADNIEŃ DO REALIZACJI PRACY WŁASNEJ STUDENTA POD KIERUNKIEM NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

1. Zastosowanie procesu i modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.
2. Psychopielęgnacja (cele, metody, zasady).
3. Różnicowanie relacji społecznych i terapeutycznych. Systemy oparcia w rodzinie i społeczeństwie.
4. Psychoedukacja w rehabilitacji psychiatrycznej.
5. Pojęcie normy i patologii w psychiatrii.
6. Radzenie sobie ze stresem.
7. Trening świadomości (rozwijanie zdolności psychicznych, zdolność do uczuć, cele życiowe, rozwijanie pewności siebie, rozwój osobowości).
8. Nieprofesjonalne formy pomocy i opieki nad chorym psychicznie – grupy wsparcia, kluby, stowarzyszenia pacjentów, rodzin chorych psychicznie.

MCSM

1. Realizacja scenariusza: Postępowanie z pacjentem nowoprzyjętym z zaburzeniami odżywiania(wysoka wierność- czas 3 godz.).
2. Realizacja scenariusza: Postępowanie z pacjentem nowoprzyjętym z rozpoznaną manią (pośrednia wierność -czas 3 godz.).

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Metoda podająca - wykład
2. Metody praktyczne – ćwiczenia, MCSM,
3. Metoda problemowa – dyskusja
4. Metod aktywizująca – metod przypadków, scenariusz zdarzeń medycznych

13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)

1. Wykłady – test wiadomości(ocena końcowa), esej(ocena końcowa)
2. Ćwiczenia – test wiadomości, sprawdzian wiadomości, proces pielęgnowania(oceny częstkowe)
3. MCSM – debriefing

14. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	liczba godzin
------------------	---------------

1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	60
2. Nakład pracy studenta	30
suma	90
liczba punktów ECTS	3

15. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Heitzman J. Psychiatria, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021
2. Jarema M. (red.) Psychiatria PZWL - wydanie II uaktualnione i rozszerzone, Warszawa 2022

Literatura uzupełniająca:

1. Spisacka S.(red.): Scenariusze Symulacji Medycznych, wyd. PSW w Białej Podlaskiej, 2019
2. Bilikiewicz A. Psychiatria, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011

16. Formy oceny – szczegóły

Ocena osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy;

Kryteria oceny wiadomości, (skala ocen- b. dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny)

1. **Bardzo dobry**- opanowanie całego materiału. Student przedstawia wiedzę w logicznym układzie, właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśniania zależności zachodzące pomiędzy zjawiskami; samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce. Posługiwanie się poprawnym językiem, stylem i terminologią naukową.
2. **Dobry plus** - opanowanie całego materiału, wiązanie wiedzy w logiczną całość , wyjaśnianie zależności pomiędzy zachodzącymi zjawiskami, samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce z niewielkim ukierunkowaniem przez nauczyciela. Posługiwanie się terminologią medyczną.
3. **Dobry** -opanowanie materiału programowego, wiązanie wiedzy w logiczną całość, rozumienie uogólnień i związków między nimi , stosowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z pomocą nauczyciela. Posługiwanie się poprawnym językiem i terminologią naukową.
4. **Dostateczny plus**- opanowanie materiału programowego , wiązanie wiedzy, wykazywanie związków logicznego powiązania między zjawiskami z pomocą nauczyciela. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce po ukierunkowaniu przez nauczyciela. Język poprawny. Posługiwanie się terminologią medyczną.
5. **Dostateczny** –opanowanie treści programowych do treści podstawowych, trudności w łączeniu ich w logiczną całość. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce przy pomocy nauczyciela. Braki w używaniu terminologii medycznej.
6. **Niedostateczny** – brak wiadomości programowych , brak rozumienia uogólnień , umiejętności wyjaśniania zjawisk i zależności między nimi, liczne i poważne błędy, styl nieporadny, trudności w formułowaniu odpowiedzi.

WYKŁADY:

1. **EGZAMIN KOŃCOWY**
2. **Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i zaliczenie pracy własnej studenta.**

Egzamin końcowy- test składający się 30 pytań jednokrotnego wyboru, typu prawda/fałsz oraz trzech pytań opisowych. Za każdą poprawną odpowiedź testową przyznawany jest 1 punkt, za każde pytanie opisowe- 3 punkty. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie 61% prawidłowych odpowiedzi.

PUNKTACJA I OCENA:

- 39pkt. - 38pkt.- 5 (bardzo dobry)
- 37pkt.- 35pkt.- 4,5 (dobry plus)
- 34pkt.- 31pkt.- 4 (dobry)
- 30pkt.- 27pkt.- 3,5 (dostateczny plus)
- 26 pkt.- 24pkt.- 3 (dostateczny)
- 23pkt.- 0pkt.- 2 (niedostateczny)

PRACA WŁASNA STUDENTA- esej(zaliczenie z oceną)**Kryteria oceny eseju:**

- Treść zgodna z tematem eseju(0-6 pkt.).
- Treść oparta o aktualną wiedzę pielęgnarską (oparta o badania naukowe), humanistyczną(0-5 pkt.).
- Umiejętność analizy literatury, niezależność oryginalność myślenia(0-4 pkt.).
- Właściwe cytowanie literatury(0-2 pkt.).
- Poprawny spis literatury(0-2 pkt.).
- Logiczny układ eseju(0-2 pkt.).
- Osobista refleksja nad zagadnieniem i obrona własnego punktu widzenia(0-2 pkt.).
- Poprawność edytorska eseju(0-2 pkt.).

Oceny – b. dobry – 25-24 pkt; dobry plus- 23-22 pkt.; dobry- 21- 20 pkt; dostateczny plus 19-18 pkt.; dostateczny 17- 16 pkt.; 15 pkt i niżej niedostateczny

ĆWICZENIA:

Ocenę końcową stanowi średnia ocen obejmująca: test wiadomości, sprawdzian wiadomości, procesy pielęgnowania, prezentacja multimedialna, z których należy uzyskać ocenę pozytywną.

1. **Sprawdzian wiadomości pisemny** – obejmuje trzy pytania otwarte o rozszerzonej odpowiedzi . Za pełną odpowiedź student otrzymuje 3 pkt., za niepełną 1 lub 2 pkt.

PUNKTACJA:

- 9 pkt. -5(bardzo dobry)
- 8 pkt.-4,5(dobry plus)
- 7 pkt.-4(dobry)
- 6 pkt.-3,5(dostateczny plus)
- 5 pkt.-3(dostateczny)
- 4 pkt.-2(niedostateczny)

2. Test wiadomości

Test składa się z 30 pytań jednokrotnego wyboru, pytania typu prawda/fałsz. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie 61% prawidłowych odpowiedzi.

Ocena i punktacja:

- 16 - 0 pkt. – niedostateczny (2,0)
- 18 - 19pkt – dostateczny (3,0)
- 21 - 20 pkt. – dostateczny plus (3,5)
- 24 - 22pkt – dobry (4,0)
- 28 - 25pkt – dobry plus (4,5)
- 30 - 29pkt – bardzo dobry (5,0)

3. Proces pielęgnowania:

Kryteria oceny procesu pielęgnowania:

- Prawidłowe rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych(0-5 pkt.).
- Prawidłowo sformułowany cel opieki(0-4 pkt.).
- Prawidłowo dobrane interwencje pielęgniarские(0-3 pkt.).
- Uwzględnienie edukacji zdrowotnej/psychoedukacji w procesie pielęgnowania(0-3 pkt.).
- Posługiwanie się słownictwem medycznym(0-2 pkt.).
- Zachowana hierarchia problemów(0-3 pkt.).

Oceny – b. dobry – 20-19 pkt; dobry plus-18-17 pkt.; dobry- 16-15 pkt; dostateczny plus 14-13 pkt.; dostateczny 12-11 pkt.; 10 pkt i niżej niedostateczny

4. Prezentacja multimedialna:

Kryteria oceny prezentacji multimedialnej:

1. zawartość merytoryczna(zgodna z tematem; dostosowana do możliwości odbiorców i potencjału tematu)- (0-3 pkt)
2. język prezentacji(fachowa terminologia, poprawność językowa)- (0-3 pkt.)
3. zwięzłość(krótkie zdania, równoważniki zdań, hasła→ sedno)- (0-3 pkt.)
4. czytelność(wielkość czcionki, układ, tempo wyświetlania)- (0-3 pkt.)
5. estetyka(kolor, grafika, animacje, dźwięk)- (0-3 pkt.)
6. staranność- (0-3 pkt.)
7. czas prezentacji(wykorzystanie zaplanowanego czasu)- (0-3 pkt.)
8. innowacyjność(praca przyciągająca uwagę, pomysłowa, niekonwencjonalna)- (0-3 pkt.)

Ocena i punktacja:

- bardzo dobry (5,0) – 24-23 pkt
- dobry plus (4,5) – 22-21 pkt
- dobry (4,0) – 20-18 pkt
- dostateczny plus (3,5) – 17-16 pkt
- dostateczny (3,0) – 15-14pkt
- niedostateczny (2,0) - poniżej 13pkt

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w:

Pracowniach Centrum Symulacji Medycznej:

Z zakresu wiedzy:

1. zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności,
2. zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację,
3. rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie.

W zakresie umiejętności:

1. właściwie używać sprzęt podczas zajęć,
2. umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację,
3. umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną.

W zakresie kompetencji społecznych:

1. współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
2. wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
3. świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie ciągłe poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań i debrefingu .

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu;

Przedmiot kończy się egzaminem.

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji na temat zajęć udziela prowadzący w trakcie zajęć oraz konsultacji.
2. Zajęcia odbywać się będą w Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej oraz salach MCSM.
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z obowiązującym planem.
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem.